

Oppdragsbeskrivelse

Evaluering av Uke 6 – Sex og Politikk sitt seksualitetsundervisningsarbeid for grunnskolen

Bakgrunn

Sex og Politikk er en ideell rettighetsbasert medlemsorganisasjon. Vår overordnede målsetning er å fremme og informere om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) nasjonalt og internasjonalt. Sex og Politikk mener at seksualitet er en positiv og grunnleggende del av menneskers liv. Sex og Politikk er det norske medlemmet av International Planned Parenthood Federation (IPPF).

Sex og Politikk sin visjon er en verden hvor alle mennesker kan ta frie og informerte valg knyttet til de psykiske, fysiske og sosiale aspekter ved egen seksualitet og reproduktivitet, uten å bli diskriminert. For å oppnå dette jobber vi bl. a. med informasjonsformidling, politisk påvirkning og tilbyr seksualitetsundervisningsmaterieil.

Seksualitetsundervisning rettet mot barn og unge er et kjernefokus i Sex og Politikk. Vi utvikler undervisningsmaterieil til lærere og andre som samtaler med eller underviser barn og unge om seksualitet, og gir tilbud om kurs og foredrag til disse underviserne. Den viktigste delen av dette er prosjektet «Uke 6». Vi mener at seksualitetsundervisning må utruste barn og unge med den kunnskapen og handlingskompetansen de trenger for å kunne ta informerte valg som fremmer helse og trivsel, og som forebygger mobbing, diskriminering og krenkelser. Seksualitetsundervisning må derfor anses som del av å oppfylle grunnleggende menneskerettigheter som tilgang på informasjon og utdanning, og som avgjørende for barn og unges mulighet til å utvikle og ta i bruk sitt fulle potensial på alle livets områder.

Uke 6 – seksualitetsundervisningsmaterieil

Uke 6 er et gratis seksualitetsundervisningsmaterieil for grunnskolen til arbeid med relevante kompetansemål i flere fag. Materieilet byr på utprøvde og kvalitetssikrede metoder og øvelser - klare til bruk og med et fokus på at elevene skal oppleve emnene, eksemplene og språket som relevant. Materieilet er laget for undervisere i grunnskolens 1.-10. trinn, men kan også benyttes av andre som underviser eller tar opp spørsmål rundt seksualitet med barn og unge. Uke 6 er basert på den danske kampanjen «Uge Sex», som er utarbeidet og formidlet av Sex & Samfund, IPPFs danske medlemsorganisasjon. Sex og Politikk har en kontrakt med Sex & Samfund som sikrer eneretten til bruk og utvikling av Uke 6 i Norge.

Uke 6 har blitt gjennomført siden 2011 og består nå av tre grunnmaterieil; et for 1.-4- trinn, et for 5.-7. trinn og et for 8.-10. trinn. I tillegg til grunnmaterieilet inkluderer Uke 6 temamaterieil om relevante tema, en lærerveiledning og en litteraturhefte. I 2016 ble deler av materieilet oversatt til nynorsk og samisk.

Kampanjen gjennomføres ved at alle grunnskoler i Norge mottar henvendelser fra oss med oppfordring til at lærere og helsepersonell i skolehelsetjenesten melder seg på for å delta i kampanjen. Undervisere må registrere seg på www.Uke6.no for å motta materieilet.

Første gangen Uke 6 ble gjennomført i 2011 fikk nærmere 35 000 elever fra 8.-10. klasse undervisning ved hjelp av Uke 6-materiellet. Siden den gang har det vært en sterk økning i antall undervisere og elever som deltar i kampanjen. Oversikten over påmeldinger til Uke 6 i 2015 viser at vi nådde i overkant av 56 000 elever med undervisningsopplegget. I 2016 hadde Uke 6 en fantastisk økning og hadde 1549 undervisere påmeldt som underviste over 118 000 elever ved 987 grunnskoler. For første gang var også Svalbard representert og gjør kampanjen helt landsdekkende og 1.-4. klasse slik at vi dekker hele grunnskolen. Foreløpige påmeldingstall for Uke 6 2017 (per 31.12.2016) viser at over 1200 undervisere er påmeldt som vil undervise over 100 000 elever i skoleåret 2016-2017. Dette er noe høyere påmeldingsprogresjon enn sist år, så vi regner med å holde det høye antall påmeldinger fra forrige skoleår.

Påmeldte undervisere får hvert år et spørreskjema om bruk og tilfredshet med Uke 6, og kampanjen har fått svært gode tilbakemeldinger. I 2016 var det 401 respondenter på vår internevaluering. Majoriteten av respondentene oppga at Uke 6 resulterte i bedre og mer seksualitetsundervisning, 92 % ville gitt materiellet karakter 4 eller bedre, over 90% oppga at opplegget var godt tilpasset elevenes alder og modning, 60 % hadde brukt det aktivt i antimobbearbeid og over 80 % meldte om engasjerte og motiverte elever.

Sex og Politikk er prosjekteier til Uke 6 i Norge og betaler årlig for bruksrett, innhold til nye undervisningsmateriell, tekniske tjenester og konsulentytelser fra Sex og Samfund (IPPF Danmark). Samarbeidet består bl.a. av utvikling av nytt materiell, metodisk kvalitetssikring og tekniske løsninger ved påmeldingssystem og egen nettside for elevene. Det foreligger en kontrakt / samarbeidsavtale mellom Sex & Samfund og Sex og Politikk som regulerer disse forholdene.

Evalueringens mål og metode

Målsetninger

Hovedmålsettingene med evalueringen er:

1. Vurdere Uke 6 sin relevans for underviserne og identifisere faktorer som påvirker hvorvidt og hvordan underviserne bruker undervisningsmateriellet Uke 6.
2. Gi anbefalinger til hvordan Uke 6 i større grad kan tilpasses behov, ønsker og muligheter hos underviserne, skoleeierne, myndighetene og elevene.

Formål

Denne evalueringen skal først og fremst brukes av Sex og Politikk for å:

1. Vurdere om Uke 6 oppfyller formålet om å gi lett tilgjengelig kunnskap om seksualitet og handlingskompetanse for unge, i tråd med mål i læreplaner.
2. Få en bedre forståelse av hvordan Uke 6 brukes av undervisere i grunnskolen.
3. Få kunnskap om mangler i materiellet og i tilretteleggingen og hvorfor materiellet ikke brukes.
4. Få en vurdering av hvordan Sex og Politikk i samarbeid med skolevesenet kan styrke og øke bruken av Uke 6 både i form av dekning (antall skoler) og omfang (antall timer i løpet av grunnskolen).
5. Få kunnskap om hvordan skoleeiere og myndigheter ser på Uke 6.
6. Få anbefalinger av tiltak som kan gjøre at Uke 6 når ut til flere undervisere.

Evalueringen skal ikke vurdere kvaliteten eller metodene i materialet, men skal vurdere relevansen av prosjektet i forhold til undervisernes ønsker og behov, seksuell helse strategien, kompetansemålene for grunnskolen og andre relevante politiske styringsdokument.

Evalueringen vil også deles med (gjøres tilgjengelig for) samarbeidspartnere og donorer.

Omfang

Evalueringen skal omfatte:

1. Kartlegge hvordan materialet Uke 6 brukes av undervisere i skolen.
2. Redegjøre for faktorer som gjør at undervisere og skoleledelse bruker Uke 6.
3. Redegjøre for hvorfor undervisere og skoleledelse *ikke* bruker Uke 6.
4. Redegjøre for undervisere og skoleledelsens prioritering av seksualitetsundervisning, og for Uke 6 sin relevans i forhold til å oppnå læringsmålene (se http://sexogpolitikk.no/seksualundervisning/uke_6_materiell_til_grunnskolen/kompetansemaal/)
5. Gjennomgang av relevante politiske dokumenter og strategier for å se sammenheng mellom disse, vårt mål om helhetlig seksualitetsundervisning i skolen, og Uke 6.
6. Gjennomgang av tidligere internevalueringer og gi anbefalinger til forbedringer av dette verktøyet.

Metode og tilnærming

Evalueringen skal innebære en kvalitativ del med intervjuer av undervisere, skoleledelse, skoleeiere og elever i utvalgte fylker i tillegg til dokumentstudier. Sex og Politikk vil bistå med å velge ut fylker og skoler basert på våre lister og kontakter. Det vil også være relevant å intervju fagpersoner innen utdanning, helse, seksualitet og likestilling.

Forberedelser

Sex og Politikk vil gjøre sine årlige interne evalueringsrapporter, eksemplarer av Uke 6 materialet, samt søknader og andre relevante dokument tilgjengelige. Det forventes at konsulentene også på egenhånd finner rapporter, strategier og annet som er relevant for oppdraget. Det forventes at konsulentene oppretter kontakt med skoler og fagpersoner. Utvelgelse av fylker og skoler skal skje i samarbeid med Sex og Politikk. Det forventes at konsulentene samarbeider med Sex og Politikk i utarbeidelsen og gjennomføringen av evalueringen.

Tidsfrister og leveranse

Tid	Oppgave
Mars 2017	Kontraktinngåelse
Mars	Presentasjon av innledende rapport: presentasjon av endelig arbeidsplan med utfyllende metoder, spørsmål og framdriftsplan for Sex og Politikk. Dialog og tilbakemeldinger fra Sex og Politikk.
April/Mai	Besøk på skoler, intervju med undervisere, elever, skoleledelse, skoleeiere/kommunen etc.
15 Juni	Første utkast av evalueringsrapporten, med analyser og resultater leveres Sex og Politikk for gjennomlesing og tilbakemelding.
15 Juli	Endelig rapport i word-format leveres Sex og Politikk. Se spesifikasjoner under.
August (etter avtale)	Konsulenten(e) presenterer funn og analyser for Sex og Politikk

Spesifikasjoner for rapporten

- Et sammendrag som oppsummerer hovedfunnene.
- En kort beskrivelse av statusen for seksualitetsundervisning ved norske grunnskoler per dags dato.
- Analyser av dokumenter og innsamlet data
- Anbefalinger til Sex og Politikk sitt Uke 6 prosjekt. Anbefalingene skal også presenteres i et eget kapittel og være så konkrete som mulige.
- Presentasjon av metoder brukt og valg gjort underveis.
- Vedlegg med liste over alle som er intervjuet og intervjuguide, samt Oppdragsbeskrivelsen.
- Referanseliste
- Rapporten skrives på norsk og skal gjøres tilgjengelig elektronisk (word og PDF-format).

Budsjett

Budsjettet for oppdraget er 200 000 nok.

Dette skal inkludere alle kostnader, som honorar og reiseutgifter.

Eventuelt trykking av rapporten inkluderes ikke her, og skal avklares med Sex og Politikk.

Søknadsprosess

Kompetanse og erfaring

- Erfaring fra lignende evalueringsoppdrag.
- Kjennskap til det norske utdanningsystemet og utdanningspolitiske føringer.
- Det er en fordel med kjennskap til seksualitetsundervisning og norsk politikk og normer rundt seksualitet og likestilling.
- Det er en fordel med kjennskap til pedagogiske metoder.
- Ingen av konsulentene kan ha egeninteresser knyttet til evalueringsoppdraget eller resultatet.

Søknad

Søknad sendes til Sex og Politikk per epost til Charlotte@sexogpolitikk.no innen 12.3.2017.

Søknaden skal inneholde:

- Begrunnelse for hvorfor søkeren ønsker oppdraget.
- Plan for gjennomføring av evalueringen, med begrunnelse for valg av metoder og forslag til videre konkretisering.
- Oversikt over kostnader, honorar og andre utgifter.
- Fordeling av ansvar (hvis det er et team).
- Detaljert CV med referanser for alle konsulentene.
- Kopier av/linker til tidligere evalueringer/arbeid.

Vedlegg

1. Liste over utvalgt referanselitteratur.

Vedlegg 1.

Liste over utvalgt referanselitteratur.

Det forventes at konsulentene kommer med forslag til annen litteratur, strategier, dokumenter etc. som bør danne en bakgrunn for evalueringen.

1. Interne evalueringer av Uke 6, fra 2011 – 2016
2. Sex og Politikk sin strategi 2016 - 2022,
http://sexogpolitikk.no/om_oss/m_1_og_strategier/strategisk_plan_2016_2022/content_1/filelist_ffda14aa-aab8-4532-8173-8d2a6061ad42/1465478238042/strategi_sex_og_politikk_2016_2022_endelig_1.pdf
3. Lærerveiledningen til Uke 6 (Fås ved å registrere deg på «utenfor skolen» lenken på www.uke6.no)
4. Grunnleggende om læreplanverket: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/>
5. Strategi for seksuell helse 2017 – 2022; Snakk om det!, Helse og omsorgsdepartementet.
https://www.regjeringen.no/contentassets/284e09615fd04338a817e1160f4b10a7/strategi_seksuell_helse.pdf
6. Regjeringens strategi mot hatefulle ytringer,
https://www.regjeringen.no/contentassets/72293ca5195642249029bf6905ff08be/hatefulleytringer_uu.pdf
7. Meld. St. 28 (2015–2016). Fag – fordypning – forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet. Oslo: Kunnskapsdepartementet
8. Departementene (2016). #Ungdomshelse – regjeringens strategi for ungdomshelse (2016–2021). www.regjeringen.no.
9. Barne- og likestillingsdepartementet (2016). Trygghet, mangfold, åpenhet. Regjeringens handlingsplan mot diskriminering på grunnlag av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (2017-2020) Oslo: Barne- og likestillings- departementet.
10. En god barndom varer livet ut. Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014-2017) Oslo: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.
11. Helsedirektoratet (2010). Forebygging av uønsket svangerskap og abort 2010– 2015 – strategier for bedre seksuell helse. www.helsedirektoratet.no.
12. Bakken, A., Frøyland, L.R. og Sletten, M.Aa. (2016). Sosiale forskjeller i unges liv. Hva sier Ungdata-undersøkelsene? Oslo: Velferdsforskningsinstituttet NOVA, Rapport 3/16
13. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (2013).
13. LNU rapport «Livsmestring i skolen» <http://www.lnu.no/2017/01/23/livsmestring-i-skolen-2/>
14. Seksuelle rettigheter: IPPF erklæring om seksuelle rettigheter,
http://sexogpolitikk.no/om_oss/arbeidsomr_der/content/text_5f9b7f9c-d249-4bb0-8798-6f3121859ff1/1316766767259/stor_norsk_declaration_web_rask_pdf_1.pdf
15. World Health Organization (2006). Sexual and reproductive health – working definition of sexual rights,
http://www.who.int/reproductivehealth/topics/sexual_health/sh_definitions/en/
16. IPPF sin «inside & out» <http://www.ippf.org/resource/inside-and-out-comprehensive-sexuality-education-cse-assessment-tool>